

Kaupunginhallitus 18.09.2023 § 241

§ 241

Valtuustoaloite luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden ilmoitusvelvollisuudesta hyödyntämistään eduista

Valmistelijat / lisätiedot:
Pirkanniemi Risto

etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunginjohtaja Mäkelä Jukka

Kaupunginhallitus merkitsee selostusosan tiedoksi vastauksena valtuutettu Teemu Lahtisen ja viiden muun valtuutetun 12.6.2023 jättämään valtuustoaloitteeseen luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden velvollisuudesta ilmoittaa hyödyntämistään eduista sekä toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Partanen puheenjohtajan kannattamana ehdotti, että asia jätetään pöydälle.

Keskustelun päätyttyä puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko Partasen ehdotus yksimielisesti hyväksyä. Koska ehdotusta ei vastustettu, puheenjohtaja totesi kaupunginhallituksen hyväksyneen sen

Päätös

Kaupunginhallitus:
Asia jätettiin yksimielisesti pöydälle.

Selostus

Teemu Lahtinen ja viisi muuta valtuutettua ovat jättäneet valtuustoaloitteen 12.6.2023.

Aloitteessa esitetään, että luottamushenkilöille ja viranhaltijoille avattaisiin ilmoituskanava, johon heidän tulisi ilmoittaa asemansa puolesta veloituksetta saamansa rahanarvoiset edut, jotka he ovat hyödyntäneet.

Aloitteen mukaan ilmoitusvelvollisuus täydentäisi sidonnaisuusilmoitusten ohella läpinäkyvyyttä kaupunkilaisten ja valtuutettujen välillä ja ehkäisisi mahdollisia väärinkäytöksiä.

Kuntalakiin on otettu lain uudistuksen yhteydessä vuonna 2015 sen 84 §:ään säännös sidonnaisuuksien ilmoittamisesta. Ilmoitusvelvollisuus koskee kunnan keskeisiä luottamushenkilöitä ja johtavia viranhaltijoita. Sidonnaisuusilmoitukset tehdään tarkastuslautakunnalle, joka valvoo ilmoitusvelvollisuuden noudattamista.

Sidonnaisuusilmoitusten tarkoituksena on tuoda julkiseksi sellaiset sidonnaisuudet, joilla voi olla ilmoitusvelvollisten luottamustoimen tai

viranhoidon kannalta merkitystä. Kuntalakiin ei sisälly ilmoitusvelvollisille velvollisuutta ilmoittaa valtuustoaloitteessa mainittuja etuja.

Espoossa on hyväksytty vuonna 2014 (kaupunginjohtajan päätöspöytäkirja 36 § / 2014 22.5.2014) ohje vieraanvaraisuudesta, lahjoista ja eduista. Ohjeessa on käsitelty periaatteita, joita voidaan käyttää tulkinnan apuna harkittaessa kielletyn ja sallitun rajaa. Ohjeessa on myös käsitelty tavanomaisen ja kohtuullisen vieraanvaraisuuden ja lahjojen käsitettä. Espoossa noudatetaan myös sisäisen valvonnan yleisohjetta.

Luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden saamat etuudet eivät saa heikentää luottamusta viranomaistoimintaan. Rikoslaisissa lahjuksen vastaanottaminen ja vaatiminen on kiellettyä.

Valtuustoaloitteessa esitetään ilmoituskanavan perustamista laajasti koskemaan kaikkia luottamushenkilöitä ja viranhaltijoita, jotka asemansa vuoksi saavat rahanarvoisia etuja. Ilmoituskanavan perustaminen edellyttäisi valvontaa, ja mahdollisesti uusien resurssien hankkimista valvontatyöhön.

Osa luottamushenkilöistä ja viranhaltijoista on sellaisessa tehtävässä, että heidän tulee osallistua erilaisiin tapahtumiin asemansa vuoksi, eikä heillä käytännössä ole mahdollisuutta kieltäytyä tarjotuista eduista. Luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden osallistuminen erilaisiin tapahtumiin on myös tarkoituksenmukaista.

Ilmoituskanavan avaaminen luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden saamista eduista ei ole tarpeellinen. Se ei perustuisi lakiin, eikä siihen voitaisi liittää sanktioita. Nykyiset säännökset sidonnaisuuksista ilmoittamisesta, rikoslain lahjuksia koskevat säännökset ja kaupungin ohje vieraanvaraisuuksista, eduista ja lahjoista ovat riittäviä.

Päätöshistoria

Liitteet

Oheismateriaali

- Valtuustoaloite luottamushenkilöille ja viranhaltijoille avataan ilmoituskanava, johon heille tulee
- Vieraanvaraisuudesta eduista ja lahjoista

Tiedoksi